

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ : การดำเนินงาน และรูปแบบรายการวิทยุที่เหมาะสมของ
สถานีวิทยุชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัย : นายสยามกุ อะโน

สาขาวิชา : สื่อและการสื่อสารเชิงกลยุทธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

: อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินงานของสถานีวิทยุชุมชน ในจังหวัดเชียงใหม่ และศึกษาหารูปแบบการดำเนินงานสถานีวิทยุชุมชน ที่เหมาะสมในกลุ่ม ตัวอย่าง ที่ดำเนินงานภายใต้แนวคิด การดำเนินงานโดยชุมชน เพื่อชุมชน โดยแยกเป็นสถานีฯทาง ทิศเหนือ ทิศตะวันออก ทิศใต้ และชุมชนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ อย่างละ 4 สถานี รวม 16 สถานี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ และวิจัยเชิงประจักษ์ เนื้อหา ข้อมูล สถิติ ในแต่ละสถานี ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

สถานีวิทยุชุมชนกลุ่มตัวอย่างดำเนินงานภายในชุมชนของตนเองทั้งหมด ก่อตั้งโดย ความร่วมมือ และการระดมทุนจากคนในชุมชนในระยะแรก ภายหลังมีการหารายได้จากการ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมภายในชุมชน คณะกรรมการดำเนินงานตลอดถึงผู้ดำเนินรายการเป็น อาสาสมัคร ซึ่งในบางตำแหน่งก็ได้รับค่าตอบแทน การมีส่วนร่วมของชุมชนได้เปิดโอกาสให้แสดง ความคิดเห็นในรายการ และมีการเชิญคนในท้องถิ่นมาร่วมรายการตามโอกาส ประเภทรายการส่วน ใหญ่จะตอบสนองต่อความต้องการของผู้จัด และผู้ฟัง โดยมีเนื้อหาที่ใกล้ตัว อุปกรณ์เครื่องมือใน การกระจายเสียงมีคุณสมบัติพื้นฐาน รักมีการส่งกระจายเสียงประมาณ 3- 4 ต่ำบล มีการรับกวน ัญญาณในการออกอากาศทั้งความถี่ใกล้กัน และทับซ้อนกัน มีการแทรกแซงจากทั้งภาครัฐกิจที่ พยายามเข้ามาระบุ รวมทั้งกลุ่มการเมืองที่หวังผลจากการดำเนินงานอยู่ในระดับหนึ่ง

ในส่วนการดำเนินงานเครือข่ายวิทยุชุมชนด้วยกัน มีการรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่ายวิทยุ ชุมชนที่ตั้งตามวัตถุประสงค์ เช่น ด้านเทคนิค ด้านกฎหมายเป็นต้น สำหรับรูปแบบการดำเนินงาน และรายการที่เหมาะสมต่อไปนี้ วิทยุชุมชนกลุ่มตัวอย่างแสดงความเห็นว่ากลุ่มคนในท้องถิ่นควร เป็นคนขออนุญาตจัดตั้ง ให้มีการดำเนินงานที่เป็นอิสระจากภาครัฐ ในส่วนรูปแบบรายการนั้นวิทยุ

ชุมชนมีข้อได้เปรียบกว่าวิทยุทั่วไปโดยสามารถนำเสนอข่าวสารที่เกี่ยวกับผู้ฟัง ได้มากกว่า มีการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้แสดงความคิดเห็นในรายการ เป็นช่องทางในการสื่อสารของชุมชนได้ เป็นอย่างดี ทางด้านทุนการดำเนินงานนั้นควรมีการก่อตั้งกองทุนสนับสนุนการดำเนินงานวิทยุ ชุมชนในอนาคต เพื่อนำเงินนั้นไปใช้จ่ายในสถานีฯ เช่นค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า โดยให้มีคณะกรรมการที่มา จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งระดับประเทศ และระดับห้องถูน เข้ามามีบทบาทในการกำหนด คุณสมบัติ วัตถุประสงค์ รูปแบบ และกรอบการการดำเนินงานวิทยุชุมชนร่วมกับสถานีวิทยุ ชุมชน

Title : The Procedures and the Appropriateness of Formats of Radio Programs on Community Radio Stations in Chiang Mai

Author : Mr. Sayompoo Ano

Program : Media and Communication Strategy

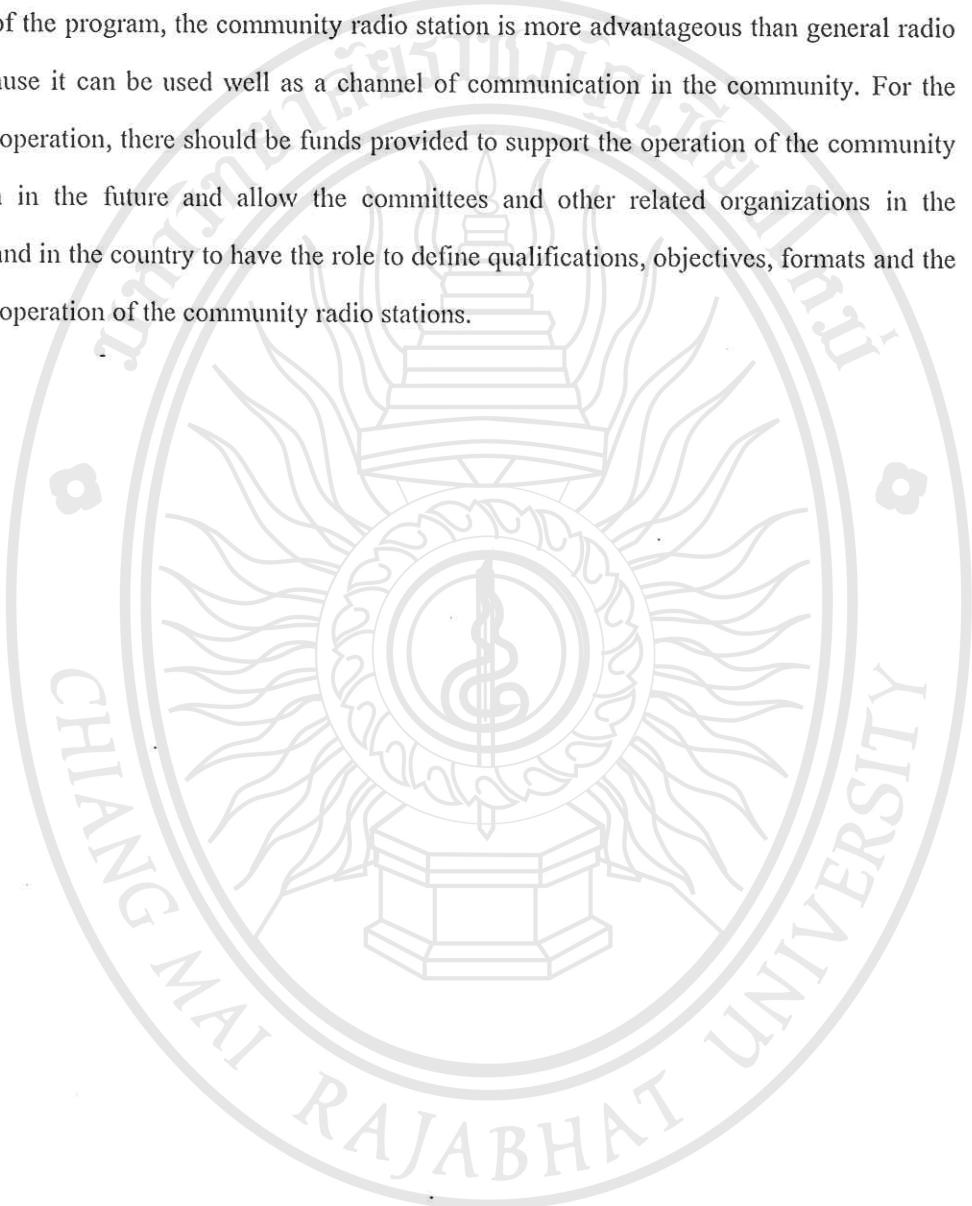
Independent Study Advisors : Asst. Prof. Dr. Kamolnut Pholwan

ABSTRACT

This research aims to study the formats of the operation of the community radio stations in Chiang Mai and study the appropriate types in the representative samples under the concept of the operation run by the community for the community by classifying the radio stations into four groups; the north, east, south and in the city. Each group comprises 4 stations, 16 stations altogether. The equipment used in this research study is the formal interview form. After conducting the interview, the researcher will use a statistical analysis for each station. The results of the research are as follows:

At first, the community radio stations operated in the community are mainly established and supported by the cooperation and the funds of the people in the communities. Later, they all find the funds by publicizing the activities in their own communities and are driven by the committees and the voluntary moderators. The community radio stations allow people to give their opinions through the programs and they invite some people in the community to join the programs on some occasions. Most programs respond to the requirements of the moderators and the listeners and the contents of the programs are mainly concerned with familiar things. The equipment used in broadcasting has the basic property to broadcast efficiently and to block the annoying signals in both near and collapsing frequency which occurs due to the intervention of the business side and the political side that propose to use the community radio station as a tool to advertise for their own advantage.

As for the operation of the community radio stations, they gather together as a network that is established according to various aims, e.g. technical objectives, legal objectives and so on. As for the pattern of the operation, the samples indicate and give opinions that people in the communities should request to have the operation independent of the government sector. As for The format of the program, the community radio station is more advantageous than general radio stations because it can be used well as a channel of communication in the community. For the funds in the operation, there should be funds provided to support the operation of the community radio station in the future and allow the committees and other related organizations in the community and in the country to have the role to define qualifications, objectives, formats and the scope of the operation of the community radio stations.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงาน และรูปแบบรายการวิทยุที่เหมาะสมของสถานีวิทยุชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนทั้งกลุ่มนักวิชาการทางด้านสื่อสารมวลชน นักวิชาการด้านเทคนิค และสถานีวิทยุชุมชนกลุ่มตัวย่างที่ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมพัฒนาในทุกขั้นตอนของการวิจัย ผู้ศึกษาต้องขอบพระคุณทุกท่านเพื่อเป็นกิตติกรรมประกาศไว้ในงานกันกว่าครั้งนี้

ขอคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นวัชชัย จิตราภรณ์นันท์ กรรมการกิจกรรมประจำเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และคณะที่ปรึกษา ที่กรุณามาเยี่ยม และให้คำปรึกษาถึงสภาพปัจจุบันการดำเนินงานกิจกรรมชุมชนในประเทศไทย ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ภูพายพ ยอดวิจิตร จากคณะกรรมการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่กรุณาเป็นประธานสอน และให้คำปรึกษา และเปลี่ยนความคิด ความเห็น และให้กำลังใจในการก้าวสู่วิชาชีพ นักวิชาการทางด้านสื่อสารมวลชนในอนาคต รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลณัฐ พลวัน ที่อนุเคราะห์เป็นที่ปรึกษาการวิจัยครั้งนี้ ด้วยความเอาใจใส่จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ที่ขาดไม่ได้พึง น้อง สถานีวิทยุชุมชนที่อยู่ร่วมกันต่อสู้ปัจจุบันที่เกิดขึ้นด้วยกันมาโดยตลอดมา

สมญ อะโน